

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. Quotuplex sit pretium simoniacum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

talis personæ, quamvis ex pacto detur, quamvis ille, qui accipit, non indigeat hoc temporali tanquam sustentationis stipendio, cùm ex suis patrimonialibus sufficienter instructus sit. Neque simonia est dare aut promittere alicui temporale aliquid per modum retributio-
nis, seu compensationis, ut inducat alterum ad spirituale aliquid, ut si quis promittat infideli, se daturum tempora-
lita, si fidem veram suscipiat &c. ne-
que enim in tali casu primum est, quod intenditur, rei temporalis cum spirituali
comparatio, tanquam pretij convenien-
tis, sed est liberalis donatio sub certo
tamen modo, ad quem alter invitatur,
facta. Neque denique simonia propriè
loquendo est absque pacto espresso vel
tacito temporale pro spirituali dare vel
accipere, cùm possit in tali casu, tale
quid admitti, ut elemosyna &c.

§. II.

Quānam circumstantia confide-
randa sint, ut cognoscatur, an munus ali-
quod temporale habeat rationem simoniacè
dari pro spirituali, vel non
habeat?

EX c. Etsi questiones 18, b. t, habetur, quodd in foro externo ex circumstantijs dijudicandum sit, an temporale, quod datur, simoniacè detur, maximè, si pactum intercesserit, & nulla causa subfit, ex qua cohonestari possit talis datio. Et hinc dicit Pontifex in cit. c. tria potissimum attendenda esse, ad diagno-
scendum, utrum gratuitò, vel per modum pretij temporale datum sit. Pri-
mo qualitas personæ dantis & recipien-
tis, an sit dives, an pauper, nobilis an

ignobilis &c. (de illis enim gratuita do-
natio presumi potest) ad quam præ-
sumptionem multum etiam juvat vitæ
integritas, morum honestas, vinculum
amicitiae &c. Secundū putat Pontifex
considerandam circumstantiam quanti-
tatis, magnum scil. an parvum sit do-
num, respectu dantis & accipientis &c.
ita tamen, ut facilius excusat à simo-
niæ præsumptione, comestibilia, aut
potabilia, in modica quantitate data,
quām pecunia. Tertiū denique con-
siderandam putat Pontifex circumstan-
tiā temporis, sive occasionem datio-
nis, (si enim urgente necessitate tempo-
rale quid detur, ad subveniendum po-
tius necessitatē tale datum præsumitur,
quām ad emendam rem spiritualem)
utrum detur ante receptam rem spi-
ritualem, vel in ipsa receptione, vel
post illam receptam, ubi gratitudo lo-
cum habet. &c.

§. III.

Quotuplex sit pretium simonia-
cum?

TRIPLEX communiter in jure Simo-
niae pretium asseritur, munus à ma-
nu, munus ab obsequio, & munus à
lingua. Munus à manu censetur pro
spirituali dari, non tantum, quando ad
hoc obtainendum pecunia, aut alia res
materialis, sive mobilis illa sit, sive im-
mobilis, sive corporalis, sive incorpo-
ralis, ut sunt varia iura &c. datur, sed
eriam quando debitum remittitur, aut
solutio hujus differtur, quando mu-
tuum datum, quando promittitur debiti

biti remissio, aut solutionis dilatio &c.
Munus obsequio censetur pro spirituali
dati, quando servitia seu obsequia tem-
poralia pro spirituali obtinendo ex p̄cto
pr̄stantur. Neque tamen ad conciliandū
illius gratiam, qui potest dare beneficium
v. g. vel aliud spirituale, si quis gratis
ei inserviat, simoniam committit, etiam si
ille spirituale tale quid concessit ab obse-
quijs motus, modū nullum pactum
(saltē implicitum) intervenit. Per
munus denique à lingua intelliguntur,
laudes, commendationes, & preces v. g.
quaꝝ pro aliquo apud Principem v. g. in-
terponuntur, c̄m p̄cto, ut sibi pro ta-
libus lingue commendationibus v. g.
spirituale quid detur.

SECTIO VI.

De Judicio sive processu Ju-
diciario in crimen simoniae.

§. I.

*Quis sit Judex competens in crimen
simoniae, Et quis accusare possit de hoc cri-
mine, Et qui accusari; Item quomodo
crimen simoniae probetur?*

Judex competens hujus criminis judi-
candi est solus Judex Ecclesiasticus,
etiam si, qui crimen hoc commisit, sit
laicus, cum crimen hoc sit merē Eccle-
siasticum, circa objecta, & res spirituales
veritas, prout habetur etiam ex com-
munitate recepta *Glossa in c. Cum sit 8. de
oro competent. V. Malefactores.*
f. Potest autem quilibet Catholicus,
etiam servus, & criminosus de hoc cri-

mine simoniae, quemlibet simoniacam
tam dantem, quam accipientem, modū
non ignoraverit, aut invitus fuerit
Simoniam pro se facientem, acculare, non
quod ob criminis hujus evocatum,
quilibet ad accusandum mentis arbitri-
tatur, tum quod hoc ipsum juri-
cedant. c. si Dominus 3. b. t. incep-
tione accusatione Simoniae, accusa-
de ea, celebrare non posse, donec
ea constituerit, c. accusatum 4. b. t. §. i.
*Quoties 5. eodem. Probatur ante Si-
monia ijsdem modis, quibus in cri-
mina probati solent, per Simoniaci
confessionem, per testa, & per alii
menta authentica, ita tamen, ut in hoc
crimine sufficiant ad condemnandum
probationes, quaꝝ sunt per signa evi-
dencia, & coꝝchias, prout habetur
in c. sicut 6. b. t., statuente hoc Sommo
Pontifice ob atrocitatem, & gra-
tem hujus criminis.*

§. II.

*An & quando crimen admitti-
tur ad confessum jerudamus
crimen simoniae?*

Quid contra simoniaes in iudicio
admittantur, modū non sint nimis
capitales inter testes tales, & enim sunt
quaꝝ de crimen simoniae, testimonian-
te debent, neque conseruantur in
hunc, exc. sicut *Hilzi*, b. t. patet, in
in Simonianum alter, ac in batch pro-
cedatur, & in crimen talia nothig-
nata, quam testimandum interfe-
dant, quām testimandum interfe-
dantur. Causa adhuc habetur, quod
criminosi ad testificandum in enim-